

ССРЭ-нің Чепсектиг Күштериниң 60 чылынга

СПОРТ * СПОРТ * СПОРТ

КЫЗЫЛ-СПАРТАКИАДА ЭГЕЛЭЭН

МАЖАЛЫКТАН

БООДАЛА. Хамааты болаша Ада-чурттуң Улут дайындыгы киржичиси С. Ф. Парневич аттыг кубок дэши Барыш-Хемчик районуң ДОСААФ эге организацияларының арасында боодала маргылдааы Кызыл-Мажалыкка болуп эрктен. Ону ССРЭ-нин Чепсектиг Күштериниң 60 чылынга турсаакатан. Маргылдаага он бир командадан 33 эр, 22 херэжени спортчу кирешкен.

РСФСР-ниң Улустарының VI кышкы спартакиадаы Горькийде байрлаады-биле аагтынган. «Лосмотив» стадионунда спартакиадаың олуң кымысан. Спортчулар хоорайның кудумчулары-биле ийи факелди түдүп алгаш эрктен. Оон бирээни дайынчыларга турсаакатан ыштыгы мөңгө оттан, эскеени бодунун револысчу болгаш күш-ажыгыч чачылдары-биле сургакан «Красное Сормово» заводтуң мартең суугузууну чалбыжымнан алган. Спартакиадаың киржикчилериниң парды чараш эрктен. Россия Федерацияының баштайгы чемпионнары комичилер Москва чурттуг А. Маликов, Башкириадан келген Галина Петрова болган. (СЭТА).

ХААК ОРУУНДА БАЙЫРЛАЛ

ЛАХТИ. (СЭТА-ның тускай корр. П. Горбунов, Ю. Хромов). Хаак спортуун талаа-биле Финляндияның Лахти хоорайда аяктынган делегей чемпионнады совет хаакчулар чедишкениң эгелекчери. Херэженилерден 10 километрге Свердловскидан барган башкы Зинаида Амосова 37 минута 01,72 секундада маңнап келгеш, делегей чемпионну атты бир-ле дугаар чалап алган. Баштайгы хемчээло маннаан соода бистени «хаак кудумчулунда» байрлаа келген. Салтыкпар чурттуг Раиса Сметалина монгун медалды алган. Галина Кулакова (Нижевик) дөрткү, Нина Рочева (Сыктывкар) эски чөлдөрүн зөлдөпкөн. Москва коогулдан барган спортчу Сергей Савельев февраль 19-та 30 километрге маңнап, алдан медалды алган. Хаакты ук хемчээло 1 артык 32 минута 56,00 секундада эрктен. Ооң эки, бо чылың бир-ле дугаар делегей маргылдааында киржип турар 22 сарыг Николай Зимитов ийгилигиң Трактывада төлөнтө болган. Трактывада төлөнтө болган Горький чурттуг Алексей Боронитин күлөр медалды алган. Маңа бирги чери Герман Демократтыг Республикада спортчуу Матпас Бузе эздөп.

ГРОССМЕЙСТЕРНИ УТКАН

Кеморова областың Прокопьевск хоорайда шыдыраага Сибирь зонаының спартакиадаы 1978 чылың февраль 11-тен эгелээн. Ийи салгыда хамы көрүчүлериң дичээлге делегей гроссмейстери В. Шешковский биле ойнаан Тываның төлдөң бирги ыраары Николай Шингинин халыңа барган. Тываның шыдыраачылыг, бодамчалыг, кажар көптери кылым турган, гроссмейстерин дүжүп бээрине албапкан. Спартакиада уламчылап турар. М. МАДОН.

Оон бээр чартык үс чыл эрктен. Ротаның дайынчылары бодунун револысчу болгаш дайынчы чачылдарың ыштыгы биле сагын, көүдөңий келген. Оларныкың кыды чыгыс одурда Коммунист партияның болгаш делегей баштайгы коммунист күрөңүнү үздөмөкчю Вялдиор Вяльч Ленинниң турарында олар чортаарлап турарлар. Ленинниң ротаның Ленинградта эскерилең чорууру (чуртукта). Ол шериг көзүнн баштайгы дайынчыларының бирээни. Кышкы ордуң штурманың киржичиси. «Кировский завод» бугурага каттыкшымының хоочун ажыкчыны, коммунист В. В. Васильевтиң Орду төлдөң соадаттар болган сержантылар-биле чуулажык турары.

ДОШТАРНЫ БУЗА-ЧАРА...

Хайтаралының алабаны боор. Дом хайтаралының самоделулап фототелеграф дөңшүр атомодоң баштайгы картаны дөңшүрүп. Козгуе ордулуктан Байгал ордулука чедир девасээр чүм дош-биле шыптыган. Карта оларны үш айгы өң-биле өлөрткөн. Он бүрүз доштуң бир ай кызың, чугазың көрүзүп турар. Чош талаае ыраан туудум доң улам кызың, чүштүг көстүр. А агаар баа анаа турбас. Ол аяк хүн болганмын кезиниң соода, доштарың улам дөңшүрүлүп келгеннен бөөни алган. Атомодоң бөөниң сүгү оруун дош баа ышкы үдөң бир-ле дугаар кудумчуларга болгаш, 33 километр дурттуг одуң эрктенге ийи шаа хүре үс бөгөттинген. Чамдык чөлдөргө атомодоң энергетиктиң тургузуларың эң уду күчүзүң чедир бир-ле дугаар ажылды дөңшүрүп турган. Тростар үстүп, шимчээшкни дык оомжунап-даа турга, дам баиында дош шыккан аякык далайе үңү келгенер. Кудумчу атомодоң бугураадың көрүскөн баштайгы экидиривичиниң шыгаалдуу оң. Ямалче судулоор дөңшүрүп ордуң атомуг дөңшүрүп «Сибирь» оруун үздөмөкчю чылашмаан. Л. ЕРМАКОВА, СЭТА-ның тускай корр. «Сибирь» атомодоңтан.

СЕРЕМЧИЛЕДДИГ БОЛУР

Суурларда, көдө чурттакчылыг чөлдөрүн чурттакчылыг, ылангыя кышкы үдөң, байырларынга печка одан турар. Одалатан чө хөвири орто айылдыг. Ийчангам одала сезон эгелекчиңиң мурунда печканы одалга акылган болур, болбайын хымыары чугула. Шың эвес салдыган печка, суугу, хоолой, ол салып турар үдөң өрткө уду айыл чок чорукту тургулаашы-орт, акылыга чедирип болур. Одан каан печка акыпта ышкы азы орто дүңгөн кымычад чүүдөдөрүн салыр, печканың акымы талаа хааган утулттар оварыма чок чорук чамдык хамаатыларынң талааныңан бо-ла болтулар. Шаа мылдые серемчилең чок утуулчал чоруктарың уржуктары орт-халаака чедирип болур дээрин быттен турары чугула. Алаа хамаатыштыр чиктерден көрөлдөр. Бо чылдың январь 15-те Кызыл хоорайның чурттакчылыг Бюлгөрү дээриниң хууда бажышыга орт болган. Ук өгүбүле оң чүс рубль түңгүч карадыг болган. Орто канчан үңгөңү? Бо уаада печканы бажың ээлиң салтаныңын шың эвес тургузу орто чедирген болган. База бир чыжек. Печкага орт салыр тура, орто уду айыл чок чоруктуң дүңгөрүлүп халыкыңаның Бельея шлолаалта 60 чылдың январь 13-те орт болган. Оон түңгөндө школа 250 рубль түңгүч карагалыг болган. Шагаан-Арыстан амылдал халдырылга комбинаты.

Орлар баш сугар чер тыппазын БУГУДЕНИҢ КИРЖИЛГЕЗИ ХЕРЕК

Чөөн-Хемчик районда пенсионер Ф. Я. Ондарың орларга чорукта уду дөңшүрүп кышкыда күшкөлдөрү алаан-биле «Шың» солуң релакциялаа чагаалыңа чөлдөң, мыла көдүрүп турар айтырларың дөңшүрүп, боттарынң салы-онваларын кирген чагаалыңа болуңуң көмүчүлүкү болган бажыкчылары релакциялаа койуу чорудуң турар. Ол чагааларың ийи түңгөңү — орларга чорукта уду дөңшүрүп баруңуң — партия, совет, административтиң органдарын, хөй-ийиңти организацияларың болган аксеткилдиң хамааты бүрүзүң ийи киржелең, каттыккан күжү керек дээрин дөңшөгөн турар. Бо айтырча хамаатың чагааларың «Орлар баш сугар чер тыппазын» деп ийи эңгөңү алаан парларда. Ам көмүчүлүкүң ийи эңгөңүң дөңшүрүп чагааларың парладыңыс.

Мөңгү-Тайга районуң Мөңгү-Бүрөң көдө Советтин депутатты Прегт УСПИИ-ДОР-ЖУ: Мен мурунда чүгө кыдык-кызылган бистан Мөңгү-Тайгада орларга чорук түңгөңү келгени бо оор деп боор деп чоран мен. Ам Ф. Я. Ондарың чагаалың болган «Шың» солуңга паратыңың оскө-даа чүүдөдөрүн көмчөң, орларга деп бак чачым релакциялаа оскө-даа районнарында бар, чамдык чөлдө орларның мыраның «байкы эгетин» турар чүүдөң чүе билдин. Бир-тэ кыдык чүе болганда, орларга уду эң шыгыла дөңшүрүп бугурады ийи күжү-биле чорудары чугула анаар-дыр. Ийи-ийи-аа, хамаатыларын оңу-хөрдүнүн орлар чорук ийи-чынгыс кызылыңың болурууу кайда-даа аякылдаан.

* АГААР *

Кызылдың агаар станыямының медицина бугура алырга, бөсүн республикага хар чагбас, хат көмчөң. Агаарың температурасы 11-16, чамдык чөлдөргө -0-5, Кызылга -12-15 градус соок болур. 1978-79 өрөдөңге чымылы Кызылдың № 2 шлолаалың бирги клааныга өрөңнр уруглары ала-неаер февраль 26-га чедир школага кез, бүртүкчидирин дыштыгы. Херек документтери: 1. Ала-везиниң паспорту. 2. Уругуң төрүтүңсөң дугайында херечилеңи. ДИРЕКЦИЯ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

ФЕВРАЛЬ 22-ДЕ БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН 10.00—«Уе». Информастыг программа. 10.35—«Орентал гимнастика». 10.55—«Уаду оолдар». 11.40—«Одерде час». Уран-чөлдөң фильм. 12.15—«Кино ала-чоруктарың калуу». Журналыст О. К. Игнатьев чорудар. 14.15—17.10—«Чапсар». 17.10—Документалдыг фильмдер программа: «Сактыкшың оруктарың биле». «Танкистер биле». «Далайылар биле». 18.15—«Вестиг садмыс». 18.45—«Сөдө алдар, кызыл сымдыгы мадыр». Шүдүлөдиг композиция. КЫЗЫЛДАН 19.10—Телемаалдар. 19.25—«Ленин р а д-76-ын чартыкчылары». Кт-пформация. 19.35—«Аякыг гвардия». Дамчылда. 20.05—Телемаалдар. 20.15—Чараалдар. МОСКВАДАН 20.20—«Спортлото» тиражы. 20.30—ССРЭ-ниң Камгалал м и в е с ерствоузуң Бирги тускай үдөгөлдөр оркестрын оюну. 20.55—01.00—Совет Армияның болган Шериг-Далай Флудулуң 60 чылдыга турсаакатан байырлыг хураал. Байырлыг концерти. Кремлдин Съездилер ордуулап дамчылда. Чапсарда—«Уе». Информастыг программа. ИЙГИ ПРОГРАММА КЫЗЫЛДАН 18.30—«Ыг болган дин». Мультифильм. 18.40—«Адрес: Кызылдың телестудиясы». Дамчылда. МОСКВАДАН 19.10—«Харыкылар, горинетер». 19.40—«Уран чүүдөң — солдатка». Музыкалыг телефильмниң баштайгы көрүзүлү. КЫЗЫЛДАН 20.20—«Белек». Уран-чөлдөң телефильм. 20.45—21.30—Документалдыг фильмдериниң программа: «Комиссарлар дугайында балалар», «Өртөгдөн адырлыр».

18.40—«Адрес: Кызылдың телестудиясы». Дамчылда. МОСКВАДАН 19.10—«Харыкылар, горинетер». 19.40—«Уран чүүдөң — солдатка». Музыкалыг телефильмниң баштайгы көрүзүлү. КЫЗЫЛДАН 20.20—«Белек». Уран-чөлдөң телефильм. 20.45—21.30—Документалдыг фильмдериниң программа: «Комиссарлар дугайында балалар», «Өртөгдөн адырлыр».

Редактор В. С. ПАРВАШИ. ФЕВРАЛЬ 22-ДЕ «НАВЫРАЛ»: «Көөр хоон чок чорук» 10.00, 11.55, 13.10, 14.50, 17.00, 18.40, 20.50 шактарда. «ПНОПЕР»: «Револысчуг Шериг Чувалды» 9.00, «Содал дугайында балалар» 17.00, «Калокуб»: «Элжиргиптер» 10.40, 15.00, «Алаң-хуаала» гезин күтүсөң чораш өлүрт.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: ИНДЕКС 667000. Кызыл, Шетиниң болган Кравченко кудумчуу, бажың № 2. ТЕЛЕФОНЫ: Редакторуң 2-24-63, редакторуң ораакчыларың 2-35-24, 2-31-75, харысалгы секретарың 2-23-35, секретарың 2-23-35, партияны амылар илдиштин 2-37-13, пропаганда кыздышын 2-31-75, культура кыздышын 2-23-54, көдө аякык-агык кыздышын 2-21-47, үлөт үр илдиштин 2-22-64, чага кыздышын 2-41-27, информация база совет тургузуг кыздышын 2-20-60, корректорларың 2-27-41, бухгалтерия 2-12-45, солуң келебей барганда 2-32-75 телефонго долгар.

Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлөлийн Ном үндүрер чер, полиграфия болган ком садмыңгы талаа-биле өргөлдөң тиографиязы (Кызыл, Шетиниң болган Кравченко кудумчуу, бажың № 4). Тираж 17531. Чатыг № 77. СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП УНЕР. ТС—00459.